

Zákon o športe č. 440/2015 Z.z. v praxi.

V pokračovaní môjho úvodného listu, ktorý len okrajovo načrtol nedokonalosť nového zákona a jeho nepraktičnosť by som sa rád upriamil na niektoré body tohto zákona, na ktoré som dostal kvalifikované odpovede zodpovedných pracovníkov alebo som si ich vytiahol z dôvodových správ k tomuto zákonu alebo iných diskusných príspevkov na stránkach MŠ SR. Myslím si že samotní pracovníci ministerstva školstva sú v súčasnosti až príliš zaťažení odpoveďami na otázky z úst viacerých osôb, či už len bežných „bývalých živnostníkov – trénerov, inštruktorov, masérov, plavčikov, rozhodcov, funkcionárov,..... alebo aj právnikov, zástupcov organizácii, ktoré majú niečo spoločné so športom v takom širokom zábere ako to vníma tento zákon. Je nám všetkým úplne jasné, že tento zákon priniesol zásadné zmeny, je prezentovaný ako zákon, ktorý sa snaží upratať v neporiadku predošlých právnych úprav no v prípade nás učiteľov snežných športov označovaných za inštruktorov športu v súlade s §6 a §7 tohto zákona vniesol len chaos a dezorganizáciu. Veď sa na to pozrime priamo, koho dnes zaujímajú nejakí inštruktori lyžovania ? Čo to oni vlastne robia ? Celý deň sa lyžujú ?

Na niektoré moje otázky som dostal aj odborné a možno aj rozumné odpovede, smutné je však len to, že metodické usmernenia pre živnostenské úrady sú v priamom rozpore a podobne praktické postupy samotného MŠ SR, pri uplatňovaní tohto zákona. Na moje zásadné otázky k novému zákonu o športe v súlade so zákonom 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám som najprv od MŠ SR dostal odpoveď, že MŠ SR nedisponuje odpoveďami na moje otázky a následne po mojom odvolaní som priamo od Ministra školstva dostal veľmi vyčerpávajúcu odpoveď v duchu, že ak by druhostupňový orgán – teda odvolací orgán MŠ SR mal odpovedať na mojich 19 základných otázok , tak by mohlo dôjsť až k znefunkčneniu tohto úradu, a preto mi na moje otázky neodpovedali. Mne pritom nešlo o žiadne znefunkčnenie ministerstva, chcel som len pomôcť, Vám členom SAPUL zorientovať sa v tomto chaose a zjednodušiť tak aj komunikáciu s Ministerstvom školstva pri registrácii, resp. pri komunikácii so živnostenskými úradmi.

Rád Vám preto niektoré z týchto otázok momentálne od prezentujem a priložím aj už spomínané kvalifikované odpovede :

OTÁZKA č. 1: Je učiteľ-inštruktor lyžovania, snowboardingu odborníkom v športe v súlade s týmto zákonom ?

Odpoveď :

- Učiteľ lyžovania ako pojem v právnom poriadku neexistuje. Existuje pojem tréner, alebo inštruktor športu, v tomto prípade inštruktor lyžovania. Predpokladám, že obsah činnosti učiteľa lyžovania je totožný s činnosťou inštruktora lyžovania, takže ide o činnosť športového odborníka. V tomto smere bude zrejme pre Vás ako športového odborníka podstatná právna úprava § 6 ods. 1 písm. a), ods. 2 a 3, § 7, § 76, 79, 80, 83 až 85, § 95 ods. 1 písm. a), b) , ods. 3, ods. 4 písm.a), § 96 ods. 2, ods. 3 písm. a) Zákona o športe a vyhláška č. 110/2016 Z.z. v § 6 predmetného zákona sa hovorí toto :

1. Športovým odborníkom je
  - a. **tréner a inštruktor športu,**
  - b. **fyzická** osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti získanej podľa osobitného predpisu,^[6]
  - c. **fyzická** osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti určenej predpismi športového zväzu,

- d. fyzická osoba vykonávajúca činnosť v športe, na ktorú sa v súlade s pravidlami súťaže a predpismi športového zväzu nevyžaduje odborná spôsobilosť,
  - e. kontrolór športovej organizácie (ďalej len „kontrolór“),
  - f. funkcionár športovej organizácie,
  - g. dopingový komisár.
2. Oprávnenie vykonávať činnosť športového odborníka podľa odseku 1 písm. a) až e) vzniká dňom zápisu športového odborníka do registra fyzických osôb v športe.
3. Športový odborník podľa odseku 1 písm. a) až e) vykonáva činnosť športového odborníka ako samostatne zárobkovo činná osoba, ak
- a. nie sú naplnené znaky závislej práce,2) alebo
  - b. sa so športovou organizáciou nedohodne inak.

MOJA PRIPOMIENKA – VŠIMNITE SI ŽE VŠADE, V KAŽDOM BODE SA HOVORÍ LEN O FYZICKEJ OSOBE , A KDE SÚ PRÁVNICKÉ OSOBY ?

Ďalej odpoveď odborníka :

Áno, môžete byť združený v športovom zväze ale nemusíte. Ak budete vykonávať športovú činnosť (činnosť športového odborníka) mimo športového zväzu do informačného systému v športe Vás zapíše ministerstvo školstva v prechodnom období na základe žiadosti o registráciu fyzickej osoby, ktorú nájdete aj s inštrukciami na tejto stránke ministerstva školstva: <https://www.minedu.sk/register-fyzickych-osob-v-sporte/>

MOJA PRIPOMIENKA – V AKOMKOL'VEK ZVÄZE, ALEBO ZDRUŽENÍ SA BUDETE ZDRUŽOVAŤ PRÍPADNE REGISTROVAŤ LEN NA ZÁKLADE DOBROVOĽNOSTI A V TEDI AK PRE TENTO BUDETE VYKONÁVAŤ TÚTO ŠPORTOVÚ ČINNOSŤ INÁČ NIE A TENTO ZVÄZ ALEBO ORGANIZÁCIA VÁS NEMUSÍ ANI REGISTROVAŤ.

Ďalej v dôvodovej správe k §6-7 sa doslovne uvádza :

Zákon navrhuje upraviť postavenie športového odborníka v ustanovení §6 a §7. Filozofia zákona vychádza z predpokladu, že športovci a športoví odborníci nie sú pri výkone športovej činnosti bežní podnikatelia a ani bežní zamestnanci, preto sa uvažuje o zavedení novej kategórie inej samostatne zárobkovo činnnej osoby aj v navrhovanej novele zákona o dani z príjmov.

V krátkom osobnom zhodnotení som zostal zaskočený. Na jednej strane zákonodarca uvádza, kto je odborník v športe a ako sa správa, presne ho popisuje a na druhej strane hovorí, že to nie je bežní podnikateľ, že športovú činnosť vykonáva v rámci športového zväzu, ale aj mimo neho, no nevie ako tá športová činnosť v skutočnosti vyzerá. Z priebehu povolania učiteľa snežných športov (inštruktora športu) v rámci EÚ alebo sveta kde predmetné povolanie funguje už desiatky rokov a je v týchto krajinách vypracovaná aj príslušná legislatíva však vidíme, že náš zákon sa uberá v našom prípade úplne opačným smerom. My totiž sme bežní podnikatelia ako fyzické alebo právnické osoby, alebo zamestnanci subjektov cestovného ruchu, ktorým sa všade vo svete hovorí lyžiarska škola. Slovenská legislatíva však tento pojem nepozná.

OTÁZKA č. 2 : (tvorí súbor otázok) **2. Musí byť inštruktor lyžovania združený v nejakom športovom klube ? Ako to je s lyžiarskymi školami, ktoré v zmysle zákona neexistujú, združujú učiteľov lyžovania na základe pracovných zmlúv a mandátnych zmlúv, ako sa budú tieto registrovať, ako športové kluby ? Musia oni takýchto učiteľov prihlasovať cez Min. školstva, ak áno na základe ktorého paragrafu a akého zákona? Znamená to, že každá aj právnická osoba musí zrušiť živnosť na poskytovanie služieb výučby lyžovania a registrovať sa na MŠ SR? Ako je to z hotelmi, kúpeľmi, prevádzkovateľmi lyžiarskych a iných športových zariadení a inými subjektami cestovného ruchu, ktoré v súlade s týmto zákonom zjavne spĺňajú požiadavku na registráciu športovej organizácie.**

Odpoveď odborníka :

Nie, nemusí byť združený v športovom klube. Lyžiarskymi školami máte predpokladám na mysli vzdelávacie zariadenia, ktoré boli akreditované podľa zákona č. 288/1997 Z. z. V zmysle prechodného obdobia zákona o športe sa im akreditácia ponecháva, až do uplynutia platnosti osvedčenia o akreditácii. Tiež sa akreditovanému vzdelávaciemu zariadeniu ponecháva živnosť do uplynutia doby platnosti akreditácie. Osvedčenia o odbornej spôsobilosti, ktoré budú tieto lyžiarske školy vydávať v zmysle prechodného ustanovenia zákona o športe, budú musieť byť v súlade s § 103 ods. 4 zákona o športe, a budú sa môcť vydať s platnosťou najdlhšie do roku 2021. Upozorňujeme, že aj podľa § 12 ods. 5 zákona č. 288/1997 Z. z. sa osvedčenia o odbornej spôsobilosti mali vydávať najviac na 5 rokov. Inštruktor lyžovania môže svoju činnosť športového odborníka vykonávať po zápise v informačnom systéme športu, pretože oprávnenie na vykonávanie činnosti športového odborníka vzniká podľa § 6 ods. 2 zákona o športe dňom zápisu do IS športu. Inštruktorov lyžovania do IS športu zapisuje športová organizácia, pre ktorú vykonáva odbornú činnosť v športe. Ak ide o športového odborníka, ktorý nemá príslušnosť k žiadnej športovej organizácii, v takom prípade ho zapisuje do IS športu ministerstvo školstva. Na webovom sídle ministerstva školstva je zverejnený formulár žiadosti, vyplnením ktorého inštruktor lyžovania požiada o zápis.

Ak ale nemáte na mysli lyžiarske školy, ktoré vzdelávajú inštruktorov športu, ale také lyžiarske školy, ktoré poskytujú služby spočívajúce vo výučbe lyžovania zákazníkov (detí ale aj dospelých), ktoré fungovali ako firmy buď pod hlavičkou živnostníka alebo ako obchodná spoločnosť, ich činnosť bude naďalej možná, nie však na základe živnosti ale na základe oprávnenia vykonávať odbornú činnosť v športe po zápise do IS športu podľa § 6 ods. 2 zákona o športe. Obchodná spoločnosť, ktorá vznikne alebo existuje s cieľom vykonávania športovej činnosti sa povinne zapisuje v IS športu (§ 8 ods. 1 a 2 Zákona o športe).

Odpoveď MŠ SR novinárovi :

V súvislosti s Vašimi otázkami je prvom rade potrebné si uvedomiť osobnú pôsobnosť zákona o športe. Ide o zákon o športe vzťahujúci sa na športové organizácie, ktoré majú ako hlavný predmet činnosti uvedenú športovú činnosť. Je nepochybné, že hotel či penzión nevzniká za účelom športovej činnosti, ale za účelom poskytovania ubytovacích, relaxačných či wellness služieb a podobne. Ak zamestnáva maséra či plavčíka a nejde o osobu, pod vedením ktorej sa vykonáva šport alebo vykonáva športovú činnosť pre organizovaný šport, táto osoba nemá status športového odborníka. Preto výklad, že hotel či penzión sú športovými organizáciami, nezodpovedá obsahu a účelu zákona o športe.

Moje zhodnotenie : Môžeme si vybrať či dnes budeme poskytovať výučbu lyžovania po zápise v informačnom systéme športu podľa §6 ods. 2 zákona o športe (ktorý mimochodom hovorí že oprávnenie vykonávať činnosť športového odborníka podľa odseku 1 písm. a) až e) vzniká dňom zápisu športového odborníka do registra fyzických osôb v športe.) , nikto však nepovedal ako zamestnám ďalších odborníkov v športe. Ak však sa jedná o obchodnú spoločnosť – tá sa stáva športovou organizáciou podľa §8 ods. 1 a 2 Zákona o športe a tým pádom to chápem, že táto je povinná zapísať všetkých svojich inštruktorov, plavčikov,... do systému športu. Na druhej strane nechápem vysvetlenie MŠ SR novinárovi, že vlastne obchodná spoločnosť, ktorá dnes má v predmete podnikania aj iné služby cestovného ruchu prípadne obchodu, ktoré zjavne z výkonu sezónnosti predmetnej činnosti sa stanu pre túto obchodnú spoločnosť minoritnými a nepodstatnými sa nestáva odborníkom v športe. Jednoducho to chápem tak, že ak si obchodná spoločnosť vlastníaca, resp. prevádzkujúca hotel,... zamestná inštruktorov v športe tak táto sa nemusí registrovať ako športová organizácia a nenahlasuje svojich inštruktorov do informačného systému športu.

V závere vysvetlenia mojich 2. bodov z cca dvadsiatich by som Vám rád odporučil už len toľko. Tí, ktorí ste nestihli zareagovať na tieto zásadné meny zákona a bola Vám už prípadne živnosť zrušená, podajte odvolanie voči takémuto postupu živnostenského úradu, následne žiadost'

o predĺženie lehoty na možnosť doplnenia požadovaných dokladov. Tým ktorým bola živnosť zrušená a registráciu ste vykonali ešte pred rokom 1997, teda pred účinnosťou zákona 288/1997 Z.z. doporučujem podobne podať odvolanie, nakoľko v zákone 288/1997 Z.z sa v článku II. §80b účinnom od 1.1.1998 prechodnom ustanovení hovorí, že živnostenské oprávnenia na živnosť v oblasti telesnej kultúry získané do účinnosti tohto zákona zostávajú nedotknuté. Ešte živnostníkom resp. obchodným spoločnostiam, ktoré nadobudli svoje živnostenské oprávnenie na základe osvedčenia získaného vysokoškolským diplomom zodpovedného zástupcu a ich živnostenské oprávnenie údajne zaniklo tak aj v súlade s § 103 ods. 3 zákona o športe č.440/2015 Z.z.

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti športového odborníka vydané podľa doterajších predpisov zostáva platné do uplynutia platnosti osvedčenia – to znamená doživotne. Podobne doporučujeme postupovať aj s argumentáciou na vyhlášku 444/2010 Z.z., ktorá práve zmenila kvalifikácie odborníkov v športe a z trojstupňového vzdelávania urobila 5. stupňové ako jednotný systém vzdelávania odborníkov v športe v rámci krajín EÚ.

Jaroslav Pavelka
Prezident SAPUL